

**HRVATSKI MEMORIJALNO-DOKUMENTACIJSKI
CENTAR DOMOVINSKOG RATA**

10000 Zagreb, Maruličev trg 21

Tel/fax. +3851 48-28-268/221

IBAN Žr.računa HR 92 2390 0011 1003 22371

MB: 1909592, OIB: 57527861125, RAZDJEL:055 GLAVA:35 RKP:40623

e-mail: centar@centardomovinskograta.hr

**IZVJEŠĆE O RADU CENTRA ZA 2013.
(skraćena verzija)**

Klasa: 001-02/14-03/01

Ur.broj: 568-01-14-03

Zagreb, ožujak 2014.

Sadržaj:*	str.
I. Uvod - Hrvatski memorijalno-dokumentacijski centar Domovinskog rata i njegov ustroj.....	3
II. Odjel za arhivsko gradivo Domovinskog rata.....	4
Odjel za znanstveno istraživanje Domovinskog rata.....	8
III. Izdavačka djelatnost	10
IV. Kulturno-prosvjetna i znanstveno-stručna djelatnost (izložbe, promocije izdanja Centra, skupovi, predavanja i tribine u organizaciji ili suorganizaciji Centra te radovi zaposlenika Centra).....	10
Prilog 1: Knjige Centra (izdavaštvo – priprema ili tisak).....	12
Prilog 2 (poseban pdf): Financijsko izvješće o radu Centra u 2013. (podatke priredila Iva Barišić, voditeljica Službe financijsko-knjigovodstvenih poslova Centra)	

*Opširnija verzija Izvješća o radu Centra za 2013. može se pogledati na web stranici Centra (www.centardomovinskograta.hr)

I. Uvod - Hrvatski memorijalno-dokumentacijski centar Domovinskog rata i njegov ustroj

Ovo se izvješće odnosi na aktivnosti i izdavačku djelatnost Centra u 2013. godini. Hrvatski memorijalno-dokumentacijski centar Domovinskog rata (u daljnjem tekstu: Centar) utemeljen je kao javna znanstvena ustanova - specijalizirani arhiv, sa zadaćom prikupljanja, sređivanja, čuvanja te stručnoga i znanstvenoga istraživanja i publiciranja gradiva iz Domovinskoga rata. Centar je osnovan na zahtjev Sabora Republike Hrvatske, osnivač Centra je Republika Hrvatska, a prava i dužnosti osnivača obavlja Ministarstvo kulture RH, u okviru ovlasti Vlade RH. Smješten je u zgradi Hrvatskog državnog arhiva na Marulićevom trgu 21 u Zagrebu. Odluka o osnivanju Centra potvrđena je na Saboru RH u prosincu 2004. godine, a imenovanjem v.d. ravnatelja 2. ožujka 2005. godine Centar je počeo s radom. Zapošljavanjem zaposlenika u veljači 2006. godine, nakon provedenoga javnog natječaja, završen je glavni dio ustrojavanja Centra. Od tada se u Centru *intenzivno prikuplja i sređuje gradivo iz Domovinskoga rata, te provode programske aktivnosti u cilju znanstvenog prikaza događaja iz Domovinskog rata.*

Od srpnja 2013. u Centru radi 18 zaposlenih na neodređeno vrijeme. Zaposlenici su diplomirani povjesničari (sedmero je trenutno na doktorskom studiju) osim dvije zaposlenice zaposlene na administrativnim poslovima (financijskim i pravnim) – bacc. admin. publ. (bakalaureat javne uprave) - struč. spec. oec., i dipl. ekonomist te dva arhivska tehničara (SSS). Svi zaposlenici Centra kojima je to uvjet za posao položili su stručni arhivski ispit. Centar ima dva zaposlenika sa zvanjem viši arhivist, 11 zaposlenika sa zvanjem arhivist i dva zaposlenika sa zvanjem arhivski tehničar. U postupku stjecanja zvanja arhivist je jedan zaposlenik.

Arhivska djelatnost Centra organizirana je kroz Odjel za arhivsko gradivo Domovinskog rata, koji je prema Pravilniku o unutarnjem redu radnim mjestima i načinu rada Centra podijeljen na:

- Odsjek za konvencionalno gradivo,
- Odsjek za nekonvencionalno gradivo (fotografija, film, video zapisi).

U Centru su kao posebne jedinice ustrojene:

- Odjel za znanstveno istraživanje Domovinskog rata
- Služba financijsko-knjigovodstvenih poslova.
- Služba općih poslova,
 - Odsjek informatičke podrške i tehničkih poslova
 - Odsjek za izdavačku i promidžbenu djelatnost.

Organizacijska shema Centra:

Prilikom ustrojavanja Centra, na sugestiju kolega arhivista i povjesničara, a uzimajući u obzir strategiju razvoja Centra, uz postojeće odjele i službe, neophodne za arhivsku djelatnost, planiran je i Odjel za znanstveno istraživanje Domovinskog rata (predviđen Pravilnikom o unutarnjem redu, radnim mjestima i načinu rada, a sukladno zadaćama u Zakonu o Hrvatskom memorijalno-dokumentacijskom centru Domovinskog rata, NN 178/04).

U prvoj polovici 2013., sukladno navodu u sadržaju Strategije Centra za 2013. - 2015. o ustrojavanju Odjela za znanstveno istraživanje Domovinskog rata s vlastitim znanstvenim kadrom, stekli su se uvjeti za njegovo ustrojavanje (*petero zaposlenika Centra je doktoriralo ili je objavilo knjigu, čime su zadovoljili poželjne uvjete*). Osnivanje spomenutoga Odjela pokazuje da se prilikom određivanja strategije razvoja Centra razmišljalo o tome da se Centar razvija ne samo kao arhivska ustanova specijalizirani arhiv, nego i kao znanstveno-istraživačka ustanova, čiji će zaposlenici, uz prikupljanje i sređivanje arhivskog gradiva iz Domovinskog rata, raditi i na njegovoj interpretaciji.

II. Odjel za arhivsko gradivo Domovinskog rata

- prikupljanje i zaštita arhivskog gradiva iz Domovinskog rata;
- sređivanje gradiva „Republike Srpske Krajine“ (RSK);
- prikupljanje dokumenata za postupak u tužbi Hrvatske protiv Srbije za genocid na Međunarodnom sudu pravde u Den Haagu, odnosno u protutužbi Srbije protiv Hrvatske za genocid na istom sudu te na prikupljanju dokumenata za hrvatske generale iz BiH pred Međunarodnim kaznenim sudom za bivšu Jugoslaviju;
- selekcija i priprema dokumenata za tiskanje knjiga iz serije: *Republika Hrvatska i Domovinski rat 1990.-1995. – dokumenti*;
- stvaranje memoarskog gradiva (intervjui sa zapovjednicima i pripadnicima ratnih postrojbi te sudionicima pojedinih događaja),

- traženje dokumenata iz arhivskog gradiva koje se čuva u Centru, na zahtjev Ministarstva unutarnjih poslova, te domaćih i međunarodnih pravosudnih tijela, kao i ostalih korisnika,
- priprema gradiva za pregled na zahtjev domaćih i međunarodnih pravosudnih tijela te ostalih korisnika,
- kulturno-prosvjetna djelatnost,
- izdavačka djelatnost Centra.

Odjel za arhivsko gradivo Domovinskog rata, uz redovnu djelatnost određenu Zakonom o Hrvatskom memorijalno-dokumentacijskom centru Domovinskog rata, gotovo svakodnevno je istraživao i obrađivao zahtjeve zaprimljene od raznih državnih institucija (Županijska državna odvjetništva RH, MORH, Ministarstvo pravosuđa – Uprava za suradnju s MKSJ u Haagu i hrvatski tim za pripremu materijala za tužbu za genocid na Međunarodnom sudu pravde u Haagu, Odjeli za ratne zločine MUP-a RH, Odvjetnički timovi hrvatskih generala, itd.). Sve navedeno, s obzirom na obim posla, bogatu izdavačku djelatnost i činjenicu da je Centar središnja arhivska i znanstvena ustanova za prikupljanje i zaštitu arhivskog gradiva iz Domovinskog rata te njegovo istraživanje, zahtijevalo bi veći broj zaposlenika od onog koji Centar sada ima, no zbog trenutne gospodarske situacije u državi sada je teško očekivati zapošljavanje novih zaposlenika.

Za čuvanje preuzetog i prikupljenog gradiva osigurana su potrebna spremišta. Konvencionalno gradivo čuva se u spremištima u Centru (150 m²) i spremištu u Kerestincu (150 m²), koje zbog visine prostora može primiti više od 1000 dužnih metara gradiva, a nekonvencionalno gradivo čuva se u primjerenim uvjetima u posebnim spremištima u Hrvatskom državnom arhivu u Kerestincu i Hrvatskoj kinoteci.

Prikupljanje i zaštita arhivskog gradiva:

U 2013. Centar je preuzimanjem po službenoj dužnosti, darovanjem i otkupom arhivskog gradiva prikupio: 316 medija nekonvencionalnog gradiva (VHS, DVD, Beta); 2 tiskovine; 2397 pozitiva fotografija; 8 rola negativa, 72 zemljovida i 386 kartica teksta memoarskog gradiva. U knjizi akvizicija zabilježena su 24 preuzimanja.

Na dan 31. prosinca 2013. Odsjek za nekonvencionalno arhivsko gradivo imao je ukupno 3737 cd/dvd-a tehničkih jedinica, što je za 160 više nego što je bilo 31. prosinca 2012., kada je Odsjek imao 3577 inventarnih (tehničkih) jedinica (ukupno Odsjek nekonvencionalnog gradiva u Centru sadrži 16,5 TB arhivskog gradiva u digitalnom obliku):

- Zbirka videozapisa tijekom 2013. povećana je za 78 tehničkih jedinica, odnosno za 170 sati videozapisa; 31. prosinca 2013. imala je 2710 tehničkih jedinica s oko 3270 sati videozapisa;
- Zbirka fotografija tijekom 2013. povećana je za 22 tehničke jedinice, odnosno za oko 3400 slikovnih zapisa; 31. prosinca 2013. imala je 319 tehničkih jedinica s oko 34.400 slikovnih zapisa (zbog toga što nije obrađena, u 2013. nije uračunata zbirka fotografija ratnoga fotografa Marka Perića - 2280 fotografija; 1213 fotografija dobivenih skeniranjem negativa i 1067 analognih fotografija, pa će se ona pribrojiti fotografijama dobivenim u 2014. godini);
- u bazi podataka, predviđenoj za obradu i pretraživanje fotografije *IN archive*, obrađeno je i opisano, zaključno s 2013. godinom 11.250 fotografija;

- Zbirka memoarskog gradiva tijekom 2013. povećana je za 23 sata; 31. prosinca 2013. imala je 218 tehničkih jedinica s oko 290 sati audio-zapisa;
- Zbirka vojnih zemljovida tijekom 2013. povećana je za 8 tehničkih jedinica, odnosno za oko 31 zemljovid; 31. prosinca imala je 61 tehničku jedinicu s 331 zemljovidom;
- Zbirka dokumenata tijekom 2013. povećana je za 41 tehničkih jedinica; 31. prosinca 2013. imala je 429 tehničkih jedinica.

Navedenim tehničkim jedinicama treba pribrojiti vanjski disk, na kojem su pohranjeni video i audio zapisi u veličini od 970 GB.

Radi zaštite arhivskog gradiva i sprječavanja daljnjeg oštećenja izvornika, tijekom 2013. godine digitalizirano je (skenirano) 390 kutija, odnosno 241.336 snimaka iz Zbirke arhivskog gradiva o ratu u BiH, što u digitalnom obliku iznosi 400 GB.

Istodobno, tijekom 2013. sređeno je i digitalizirano gradivo privatnog imatelja, vezano za Domovinski rat na području Zadra, ukupno 27 fascikala (7837 skeniranih stranica, 851 MB).

Gradivo obuhvaća razdoblje od 1991. do 2000. Nakon digitalizacije gradivo je vraćeno imatelju.

Skenirani su i fragmentarni dijelovi većih arhivskih cjelina: gradivo JNA (429 stranica, 39 MB); gradivo hrvatske provenijencije - Krizni stožer Križevci (234 stranice, 28 MB); Gradivo HV-a (345 stranica, 26 MB); Evidencija posmrtno dodijeljenih činova pripadnicima HV-a prema okolnostima stradanja (182 stranice, 47 MB).

Dakle, tijekom 2013. ukupno je digitalizirano (skenirano) 250.363 stranica dokumenata.

Ukupno Odsjek nekonvencionalnog gradiva u Centru sadrži 16,5 TB arhivskog gradiva u digitalnom obliku.

Odsjek za konvencionalno gradivo tijekom 2013. prikupio je oko 60 d/m raznoga gradiva srpske provenijencije (Zatvor Glina, SUP Glina, 21. Korpus SVK, 39. Korpus SVK, Općina Petrinja, Općina Glina, Općina Kostajnica, Općina Dvor, Posebna jedinica milicije). Zaključno s 31. prosincem 2013. Centar je imao oko 1300 d/m konvencionalnog gradiva, ne računajući pretpostavljene dužne metre gradiva koje se čuva u nekonvencionalnom obliku.

U usporedbi s podacima iz Strateškoga plana rada Centra, navedeni podatci nadmašuju predviđeno povećanje gradiva navedeno u Strateškom planu za 2014. godinu.

Korisnička služba:

U 2013. godini Centar, nekonvencionalni odsjek, zaprimio je 31 zahtjev od fizičkih i pravnih osoba. Na zahtjev fizičkih i pravnih osoba – korisnika istraženo je arhivsko gradivo i izdano je 40 dvd-a kopija, a preko e-maila korisnicima je poslano oko 60 digitalnih zapisa (dokumenata i fotografija).

Sređivanje arhivskog gradiva:

U 2013. povećan je i broj sređenih fondova i zbirki, tako da su do kraja 2013. izdvojeni i arhivistički sređeni fondovi i zbirke:

1. 9. korpus oružanih snaga SFRJ
2. Zbirka JNA
3. 3. operativna grupa JNA
4. 8. operativna grupa JNA

5. 9. mtbr JNA
6. 7. korpus „Srpske vojske Krajine“
7. 11. korpus „Srpske vojske Krajine“
8. 15. korpus „Srpske vojske Krajine“
9. 39. korpus „Srpske vojske Krajine“
10. 1. krajiški korpus „Vojske Republike Srpske“
11. 2. krajiški korpus „Vojske Republike Srpske“
12. 145. pbr TO Plaški
13. 2. lička brigada TO
14. 37. pbr Željava
15. 54. pješadijska brigada 18. korpusa SVK
16. 59. odred TO Podravka Slatina
17. 63. odred TO Daruvar
18. 7. brigada TO Gračac
19. 8. pbr TO Korenica
20. 98. pješadijska brigada 18. korpusa SVK
21. Glavni štab „Srpske vojske Krajine“
22. Ministarstvo obrane RSK – Uprava „Istočna Slavonija“
23. Ministarstvo odbrane „RSK“ – Uprava „Sjeverna Dalmacija“
24. Ministarstvo odbrane RSK – „Uprava Zapadna Slavonija“
25. Ministarstvo odbrane „Republike Srpske Krajine“
26. Ministarstvo unutrašnjih poslova „Republike Srpske Krajine“
27. Naftna industrija Krajine - Mirkovci
28. Općinski štab TO Daruvar
29. Općinski štab TO Donji Lapac
30. Općinski štab TO Gračac
31. Općinski štab TO Grubišno Polje
32. Općinski štab TO Korenica
33. Općinski štab TO Novska
34. Općinski štab TO Okučani
35. Općinski štab TO Pakrac
36. Općinski štab TO Plaški
37. Sekretarijat za unutrašnje poslove Beli Manastir
38. Sekretarijat za unutrašnje poslove Benkovac
39. Sekretarijat za unutrašnje poslove Knin
40. Sekretarijat za unutrašnje poslove Kostajnica
41. Sekretarijat za unutrašnje poslove Okučani
42. Sekretarijat za unutrašnje poslove Vukovar
43. Skupština „Republike Srpske Krajine“ 1991.-1995.
44. Skupština općine Knin
45. Skupština općine Pakrac
46. Skupština Zajednica općina sjeverna Dalmacija
47. Srpska pravoslavna crkva
48. Stanica javne bezbjednosti Dvor
49. Stanica milicije Dubica
50. Štab teritorijalne odbrane Zapadna Slavonija
51. Vlada „Republike Srpske Krajine“ 1991.-1995.
52. Vrhovni savet obrane „RSK“
53. Zbirka gradiva vojnih ustanova i postrojbi JNA u RH
54. Zbirka pečata vojnih postrojbi i civilnih ustanova na okupiranom području RH

55. Zbirka stampata
56. Zbirka tiskovina
57. Zbirka vojnih zemljovida
58. Zbirka političkih stranaka i udruga na okupiranom području RH
59. Zonski štab TO Banija
60. Zonski štab TO Lika
61. Zonski štab TO „Zapadna Slavonija“
62. Općina Drniš 1992.-1995.
63. Narodna banka „RSK“ 1992.-1995.
64. Kabinet predsjednika / služba predsjednika „RSK“ 1991.-1995.
65. Zbirka fotografija Stanka Ferića.

Za sve fondove i zbirke napravljeni su sumarni inventari ili inventarni popisi prema zahtjevima struke; dakako, s preuzimanjem novog gradiva i sređivanjem, kao što je bio slučaj i 2012., fondovi se nadopunjuju, a njihovo nadopunjavanje i sređivanje trajat će sve do konačnog sređivanja cjelokupnog gradiva.

II. Odjel za znanstveno istraživanje Domovinskog rata

- organizacija stručnih i znanstvenih skupova o Domovinskom ratu,
- organizacija promocija izdavačke djelatnosti Centra,
- organizacija i priprema predavanja o Domovinskom ratu učenicima u školama u Hrvatskoj,
- organizacija i priprema predavanja na tribinama u Hrvatskoj i inozemstvu, koje su održane na poziv raznih znanstvenih i kulturnih ustanova te udruga,
- priprema izložbi s tematikom Domovinskog rata,
- pisanje stručnih i znanstvenih radova, te poslovi koje su radile kolege na Odjelu za arhivsko gradivo.

Nastavljen je rad na projektu *Izravni demografski gubici Republike Hrvatske u Domovinskom ratu*, odnosno unos podataka u bazu podataka Centra o poginulima u Domovinskom ratu na okupiranom području RH (područje „RSK“, dakle uglavnom osobe srpske narodnosti); tijekom 2013. (zaključno s 31. ožujkom 2014.), u bazu su unijeti podaci za 6153 smrtno stradalih i nestalih osoba (3734 poginulih, 859 ubijenih, 454 samoubojstava, 323 smrti nakon ranjavanja, 16 ubijenih u zatočeništvu, 96 nepoznatih okolnosti stradavanja i 671 nestalih) te 1492 osoba umrlih prirodnom smrću. Dakle, u bazu podataka ukupno je upisano 7645 osoba (6153 + 1492 umrlih prirodnom smrću). Od 6153 u bazu upisanih smrtno stradalih i nestalih osoba 3645 ima status borca (pripadnici JNA i srpskih postrojbi), 1580 civila, a za 919 osoba nije poznat status (podaci iz dokumenata „Republike Srpske Krajine“ i popisa Uprave za zatočene i nestale Ministarstva branitelja RH). Podatke priredio Slaven Ružić.

Istodobno, nastavljeno je ažuriranje popisa poginulih branitelja i civila na slobodnom području RH tijekom Domovinskog rata (podaci iz popisa poginulih branitelja Ministarstva obrane i popisa Ministarstva branitelja); u odnosu na izvješće od prošle godine, u popis poginulih branitelja uneseni su podaci pripadnosti gardijskim postrojbama HV-a. Trenutno je na popisu koji ima Centar poimence navedeno 12.444 poginulih branitelja i civila, a provjera se nastavlja u 2014. godini.

Od 2013., zaposlenik Centra Ivan Radoš i kolega Tomislav Šulj, suradnici su na znanstveno-istraživačkom projektu *Hrvatski domovinski rat: strukture sjećanja*, kojega

su nositelji Institut društvenih znanosti Ivo Pilar, Hrvatski institut za povijest i Hrvatski memorijalno-dokumentacijski centar Domovinskog rata.

Voditeljica Odjela Ana Holjevac Tuković i zaposlenik Slaven Ružić završili su rukopise svojih knjiga (o mirnoj reintegraciji Hrvatskog Podunavlja i „Vladi RSK“), koje su trenutno u postupku tiska, a zaposlenici Slaven Ružić i Domagoj Štefančić priredili su stručne tekstove o Domovinskom ratu za stalni postav Pomorskog i povijesnog muzeja Hrvatskog primorja u Rijeci.

Podatci o održanim izložbama i predavanjima, tribinama i stručnim skupovima te napisanim stručnim radovima zaposlenika Centra navedeni su u posebnom prilogu u opširnijoj verziji Izvješća o radu Centra za 2013. na web stranici Centra (www.centardomovinskograta.hr).

Knjižnica Centra:

U 2013. godini HMDCDR je kupio četrdeset (40) knjiga. Darovanjem i razmjenom s pojedincima ili ustanovama HMDCDR je u 2013. godini dobio sto sedamdeset i pet (175) knjiga.

Na kraju 2013. godine knjižnica HMDCDR-a ima ukupno 1178 naslova, odnosno 1750 knjiga. Uza to u digitalnoj knjižnici se nalazi 335 knjiga.

III. Izdavačka djelatnost

Prema odobrenom programu za izdavačku djelatnost u 2013. Centar je objavio 6 knjiga, a 5 knjiga je pripremljeno za tisak ili je priprema za tisak bila pri završetku:

Serijski Dokumenti - Republika Hrvatska i Domovinski rat 1990.-1995.:

- knjiga 13: *Dokumenti vojne provenijencije „Republike Srpske Krajine“ (srpanj-prosinac 1994.)*, ur. Natko Martinić Jerčić – Domagoj Štefančić, Zagreb, veljača 2013.
- knjiga 14: *Dokumenti institucija pobunjenih Srba u Republici Hrvatskoj (srpanj-prosinac 1994.)*, ur. Ana Holjevac Tuković – Slaven Ružić, Zagreb-Slavonski Brod, kolovoz 2013.; suizdavaštvo s Hrvatskim institutom za povijest – Podružnica za povijest Slavonije, Srijema i Baranje, Slavonski Brod.
- knjiga 15: *Dokumenti vojne provenijencije „Republike Srpske Krajine“ (siječanj-travanj 1995.)*, ur. Mate Rupić – Ilija Vučur; u tisku.
- knjiga 16: *Dokumenti institucija pobunjenih Srba u Republici Hrvatskoj (siječanj-travanj 1995.)*, ur. Janja Sekula – Josipa Maras Kraljević; u suizdavaštvu s Hrvatskim institutom za povijest – Podružnica za povijest Slavonije, Srijema i Baranje, Slavonski Brod; u tisku.

Serijski Memoarsko gradivo: Republika Hrvatska i Domovinski rat 1990.-1995.:

- knjiga 7: Slavica Bilić, *Prsten mira i majčinske ljubavi (prilozi za povijest Bedema ljubavi – pokreta majki za mir u Domovinskom ratu, 1991.-1993.)*, Zagreb, srpanj 2013.
- knjiga 8: Tomislav Šulj – Vladimir Brnardić, *Operacija Maslenica – sjećanja sudionika (prilozi za raspravu o tijeku operacije Maslenica i obrani oslobođenoga prostora)* – u tisku.

Fotomonografije:

- Marko Perić, *Đakovačkim objektivom kroz Domovinski rat (fotografije o Đakovštini i Hrvatskoj – od uspostave demokracije 1990. do mirne reintegracije okupiranoga teritorija 1998.)*, Zagreb, listopad 2013.
- Martin Grgurovac: *Vinkovci i okolica u Domovinskom ratu – posljedice rata, 1991.-1995.*; u tisku.

Knjige, znanstvene i stručne studije, zbornici radova:*

- Stjepan Milković, *Alfe žive vječno!*, Zagreb, studeni 2013.; suizdavaštvo s Udrugom SJP Alfe, MUP-om RH i gradom Zagrebom.
- Ivan Radoš – Ivan Brigović, *101. brigada HV-a*, Zagreb, siječanj 2013.; suizdavaštvo s Udrugom 101. brigade HV-a.
- Ana Holjevac, *Mirna reintegracija Hrvatskog Podunavlja* – u tisku.

*Sadržaj objavljenih knjiga u 2013. prikazan je u opširnijoj verziji Izvješća o radu Centra u 2013. na web stranici Centra (www.centardomovinskograta.hr).

IV. Kulturno-prosvjetna i znanstveno-stručna djelatnost

Znanstveni i stručni radovi:*

Tijekom 2013. godine objavljeno je (13) ili je u pripremi za tisak (7) u znanstvenim ili stručnim časopisima, monografijama i zbornicima te ostalim stručnim tiskovinama

ukupno 20 znanstvenih ili stručnih radova zaposlenika Centra s temama iz Domovinskog rata (ne računajući činjenicu da su zaposlenici Centra tijekom 2013. bili i autori uvoda i dijelova knjiga ili recenzenti ili suradnici u sređivanju ili objavljivanju publikacija, kojih Centar nije izdavač ili suizdavač, te da sudjeluju u radu dvije radne skupine Ministarstva branitelja).

*Naslovi pojedinih radova prikazani su u opširnijoj verziji Izvješća o radu Centra u 2013. na web stranici Centra (www.centardomovinskograta.hr)

Izložbe 2013.:

Tijekom 2013. Centar je bio organizator/suorganizator ili je sudjelovao u pripremi četiri postavljene izložbe te u pripremi dvije izložbe; jedna od njih otvorena je 23. siječnja 2014. u Vukovaru, a otvorenje druge planirano je u kolovozu 2014. u Rijeci:

- Sesvete, Centar kulture, 28. svibnja (utorak) u 19 sati otvorena je izložbe ratnih plakata, autora Maria Reljanovića (Vojni muzej MORH-a), u suradnji s Centrom.
- Šibenik, 16. rujna (ponedjeljak), 18.45 -19.30 sati, otvorena je izložba o stradanju civila i civilnih objekata u Šibeniku u Domovinskom ratu, autora Zorana Lučića Luce; Centar je suorganizator izložbe.
- Župa dubrovačka, 17. studenoga (nedjelja) u zgradi „Blagajne“ u Mandaljeni otvorena je izložba „U srcu Župe svijetli Vukovar“, koju su organizirali Zajednica žena „Katarina Zrinski“ i Udruga branitelja dragovoljaca Domovinskog rata Župe dubrovačke te naš Centar (pripremio plakate za izložbu) i Dubrovački muzeji.
- Bruxelles, European Parliament (JAN 2 Q AREA), 27. studenoga (srijeda), od 18 do 19 sati, otvorena je izložba „Vukovar 1991“, domaćin i organizator otvaranja izložbe, koju je pripremio naš Centar, bila je predsjednica HSP Ante Starčević Ruža Tomašić - zastupnica u EU parlamentu. Na otvaranju se okupilo oko 100-ak posjetitelja, kojima su podijeljene replike „Vučedolske golubice“ i prospekt na engleskom jeziku o „Mjestu sjećanja – Vukovarskoj bolnici“, za koji je tekst pripremio naš Centar.
- Sudjelovanje u izradi teksta te odabiru fotografija i video zapisa o Domovinskom ratu za potrebe stalnoga postava gradskog muzeja u dvorcu grofa Eltza u Vukovaru (otvoren je 23. siječnja 2014.).
- Sudjelovanje u izradi postava „Spomen zbirke Domovinskog rata Primorsko-goranske županije“, koja će biti instalirana u prostorijama Pomorskog i povijesnog muzeja Hrvatskog primorja u Rijeci; zaposlenici centra Slaven Ružić i Domagoj Štefančić tijekom 2013. priredili su stručne tekstove za tematske cjeline: „Kronologija događanja na području Hrvatskog primorja i Gorskog kotara u razdoblju od 1990. do 1995. godine“ i „Raspad Jugoslavije – osamostaljenje Hrvatske“. Konačna realizacija spomenutog projekta predviđena je za kolovoz 2014. godine.

Znanstveni i stručni skupovi, javne tribine, predavanja i promocije 2013.:

Tijekom 2013. godine Hrvatski memorijalno-dokumentacijski centar Domovinskog rata i njegovi zaposlenici sudjelovali su kao organizatori ili suorganizatori te kao aktivni sudionici (predavači, promotori) na više od 100 (109) izložbi, znanstvenih i stručnih skupova, javnih tribina i predavanja, te promocija, na kojima su govorili znanstvenici, zapovjednici i ostali sudionici događaja iz Domovinskog rata te autori promoviranih publikacija.

*Mjesta i datumi održavanja skupova u 2013. prikazani su u opširnijoj verziji Izvješća o radu Centra u 2013. na web stranici Centra (www.centardomovinskograta.hr)

Pojavljivanje u medijima:

Tijekom 2013. aktivnosti Centra ili intervjui sa zaposlenicima Centra objavljeni su više od 65 puta u raznim dnevnim novinama i časopisima, te na televiziji i radiju (velikim dijelom lokalne razine).

Stručno usavršavanje:

Centar je krajem 2013. imao 4 doktora znanosti (Janja Sekula Gibač, Slaven Ružić, Ana Holjevac Tuković i Ante Nazor), a 7 zaposlenika i zaposlenica Centra bilo je na doktorskom studiju iz nacionalne povijesti 20. stoljeća - Domovinski rat (Julija Barunčić Pletikosić, Ivan Brigović, Natko Martinić Jerčić, Željka Križe Gračanin, Ivan Radoš, Josipa Maras Kraljević i Ilija Vučur). Sve troškove stjecanja doktorata, kao i troškove raznih stručnih usavršavanja za svoje djelatnike do sada je Centar uspevao platiti vlastitim sredstvima.

Izvješće sastavio ravnatelj Centra:
doc. dr. sc. Ante Nazor

Prilog 1: Izdavačka djelatnost Centra (priprema ili tisak), ukupno 49 izdanja (među njima jedna trojezična i šest dvojezičnih knjiga):

Serijski Dokumenti, Republika Hrvatska i Domovinski rat 1990.-1995.:

Urednik je Mate Rupić (i ostali zaposlenici Centra); knjige s parnim brojevima (2, 4, 6, 8, 10, 12 itd.) objavljene su u suizdavaštvu s Hrvatskim institutom za povijest – Podružnica za povijest Slavonije, Srijema i Baranje, Slavonski Brod.

- knjiga 1: *Oružana pobuna Srba u Hrvatskoj i agresija Oružanih snaga SFRJ i srpskih paravojnih postrojbi na Republiku Hrvatsku (1990.-1991.)*, ur. Mate Rupić, Zagreb, 2007.
- knjiga 2, *Dokumenti paradržavnih i političkih ustanova pobunjenih Srba u Republici Hrvatskoj (1990.-1991.)*, ur. Mate Rupić, Zagreb – Slavonski Brod, 2007.
- knjiga 3: *Oružana pobuna Srba u Hrvatskoj i agresija Oružanih snaga SFRJ i srpskih paravojnih postrojbi na Republiku Hrvatsku (siječanj-lipanj 1992.)*, ur. Mate Rupić, Zagreb, veljača 2008.
- knjiga 4: *Dokumenti institucija pobunjenih Srba u Republici Hrvatskoj (siječanj-lipanj 1992.)*, ur. Mate Rupić, Zagreb – Slavonski Brod, veljača 2008.
- knjiga 5: *Dokumenti vojne provenijencije „Republike Srpske Krajine“ (srpanj-prosinac 1992.)*, ur. Mate Rupić, Zagreb, ožujak 2009.;
- knjiga 6: *Dokumenti institucija pobunjenih Srba u Republici Hrvatskoj (srpanj-prosinac 1992.)*, ur. Mate Rupić, Zagreb – Slavonski Brod, ožujak 2009.
- knjiga 7: *Dokumenti vojne provenijencije „Republike Srpske Krajine“ (siječanj - lipanj 1993.)*, ur. Mate Rupić – Ilija Vučur, Zagreb, prosinac 2009.
- knjiga 8: *Dokumenti institucija pobunjenih Srba u Republici Hrvatskoj (siječanj - lipanj 1993.)*, ur. Mate Rupić – Janja Sekula, Zagreb – Slavonski Brod, veljača 2010.
- knjiga 9: *Dokumenti vojne provenijencije „Republike Srpske Krajine“ (srpanj-prosinac 1993.)*, ur. Mate Rupić – Josipa Maras Kraljević, Zagreb, prosinac 2010.
- knjiga 10: *Dokumenti institucija pobunjenih Srba u Republici Hrvatskoj (srpanj-prosinac 1993.)*, ur. Mate Rupić – Slaven Ružić, Zagreb – Slavonski Brod, rujan 2011.
- knjiga 11: *Dokumenti vojne provenijencije „Republike Srpske Krajine“ (siječanj-lipanj 1994.)*, ur.

Julija Barunčić Pletikosić - Ivan Brigović, Zagreb, ožujak 2012.

- knjiga 12: *Dokumenti institucija pobunjenih Srba u Republici Hrvatskoj (siječanj-lipanj 1994.)*, ur. Željka Križe Gračanin - Ivan Radoš, Zagreb-Slavonski Brod, listopad 2012.
- knjiga 13: *Dokumenti vojne provenijencije „Republike Srpske Krajine“ (srpanj-prosinac 1994.)*, ur. Natko Martinić Jerčić – Domagoj Štefančić, Zagreb, veljača 2013.
- knjiga 14: *Dokumenti institucija pobunjenih Srba u Republici Hrvatskoj (srpanj-prosinac 1994.)*, ur. Ana Holjevac Tuković – Slaven Ružić, Zagreb-Slavonski Brod, kolovoz 2013.; suizdavaštvo s Hrvatskim institutom za povijest – Podružnica za povijest Slavonije, Srijema i Baranje, Slavonski Brod.

Serijski Memoarsko gradivo: Republika Hrvatska i Domovinski rat 1990.-1995.:

- knjiga 1: *Prilozi za povijest Hrvatske ratne mornarice u Domovinskom ratu (1991.)*, ur. Ante Nazor, Zagreb, 2007.;
- knjiga 2: *Novinari – svjedoci vremena - Zapisi Trajka Grkovskog: Karlovac – Plitvice 1991.-1995.*, ur. Ana Holjevac Tuković, Zagreb, studeni 2007.
- knjiga 3: Franjo Molnar, *Osječki autoportret* (dnevnik zapovjednika minobacačkog voda 106. brigade, rujan 1991. - ožujak 1992.), ur. Julija Barunčić Pletikosić - Ante Nazor, Zagreb, studeni 2008.
- knjiga 4: *Zapisi s Banovine 1990., 1991., 1995.* (autori Željko Maljevac i Marjan Gašljević), Zagreb, studeni 2009.
- knjiga 5: *Na prvoj crti protiv smrti (prilozi za povijest regije Gacka u Domovinskom ratu 1991.-1993.)*, autor Davor Peitel, ur. Ante Nazor – Ivan Radoš, Zagreb, srpanj 2011.
- knjiga 6., *Život na meti (francuski dragovoljac u Domovinskom ratu) / Une vie en ligne de mire (Volontaire français dans la Guerre d'Indépendance Croate)*, autori Marc Charuel - Gaston Besson, ur. Ivan Radoš – Tomislav Šulj, Zagreb, studeni 2011.; dvojezična: hrvatski i francuski jezik
- knjiga 7: Slavica Bilić, *Prsten mira i majčinske ljubavi (prilozi za povijest Bedema ljubavi – pokreta majki za mir u Domovinskom ratu, 1991.-1993.)*, Zagreb, srpanj 2013.

Fotomonografije:

- 1) Marijo Filipi „*Na istočnom pragu domovine (Slavonija, ljeto/jesen 1991. – kamerom i perom)*“, ur. Ante Nazor, Zagreb, 2006.;
- 2) Ante Nazor, *Oluja pobjede*, Zagreb, kolovoz 2007.; dvojezična: hrvatski i engleski jezik
- 3) Željko Gašparović, *Svjetlost slobode*, Zagreb, studeni 2007.
- 4) Damir Fabijanić, *Plodovi zla*, Zagreb, studeni 2007.; dvojezična: hrvatski i engleski jezik
- 5) Marijo Reljanović, *Hrvatski ratni plakat*, ur. Ante Nazor, Zagreb, listopad 2010. (u suizdavaštvu s Ministarstvom obrane Republike Hrvatske / Služba za odnose s javnošću); trojezična: hrvatski, engleski i njemački jezik
- 6) Toni Hnojčik, *To sam radio u ratu, sine*, ur. Ante Nazor – Natko Martinić Jerčić, Zagreb, prosinac 2010.; dvojezična: hrvatski i engleski jezik
- 7) Stanko Ferić, *Zbirka fotografija iz Domovinskog rata 1991.-1995.*, Šibenik, 2011. (suizdavaštvo s ratnim fotografom Stankom Ferićem)
- 8) Zvonimir Tanocki, *Vinkovci u Domovinskom ratu*, ur. Natko Martinić Jerčić - Ante Nazor, Zagreb, ožujak 2012.; suizdavaštvo s Ogrankom Matice hrvatske Vinkovci; dvojezična: hrvatski i engleski jezik
- 9) Marko Perić, *Đakovačkim objektivom kroz Domovinski rat (fotografije o Đakovštini i Hrvatskoj – od uspostave demokracije 1990. do mirne reintegracije okupiranoga teritorija 1998.)*, Zagreb, listopad 2013.

Knjige, znanstvene i stručne studije, zbornici radova:

- 1) Ante Nazor, *Počeci suvremene hrvatske države*, Zagreb, 2007.
- 2) Davor Marijan, *Oluja*, Zagreb, rujan 2007.
- 3) *Specijalne postrojbe MUP-a RH u Oluji* (ur. Ante Nazor), Zagreb, kolovoz 2008.
- 4) *Grad je bio meta: bolnica, dom umirovljenika ...* (srpska agresija na RH i okupacija Vukovara 1991.), ur. Ante Nazor, Zagreb, studeni 2008.
- 5) Martin Barić – Dubravko Halovanić, *Izravni demografski gubici Karlovačke županije u Domovinskom ratu*, ur. Ante Nazor, Zagreb, studeni 2008.

- 6) *Zapovjedni vrh JNA, siječanj 1990.-svibanj 1992.*, grupa autora: Želimir Latković, Davor Marijan i ostali, ur. Ante Nazor - Ivan Brigović, Zagreb, prosinac 2010. (u suizdavaštvu s Ministarstvom obrane Republike Hrvatske / Savjetom za sukcesiju vojne imovine)
- 7) Mirko Valentić, *Rat protiv Hrvatske 1991.-1995. (velikosrpski projekti od ideje do realizacije)*, Zagreb, 2010.; suizdavaštvo s Hrvatskim institutom za povijest – Podružnica za povijest Slavonije, Srijema i Baranje, Slavonski Brod.
- 8) Anđelko Mijatović, *Otkos-10 – Domovinski rat u zapadnoj Slavoniji 1990.-1991.*, Zagreb, 2011. (suizdavaštvo s Udrugom dragovoljaca i veterana Domovinskog rata RH)
- 9) *Prilozi za povijest Rame u Domovinskom ratu 1990.-1995. (prilozi o borbi Hrvata u BiH za opstojnost u na svojoj djedovini)*, ur. Ante Nazor – Julija Barunčić Pletikosić, Zagreb, srpanj 2011.
- 10) Ante Nazor, *Velikosrpska agresija na Hrvatsku 1990-ih / Greater-Serbian Aggression on Croatia in the 90's*, ur. Mate Rupić, Zagreb, prosinac 2011.; dvojezična: hrvatski i engleski jezik
- 11) *Srpska pobuna u zapadnoj Slavoniji 1990.-1995.: nositelji, institucije, posljedice*, Zbornik radova, ur. Mladen Barać – Ivica Miškulin, Slavonski Brod-Zagreb, travanj 2012.; suizdavaštvo s Hrvatskim institutom za povijest – Podružnica za povijest Slavonije, Srijema i Baranje, Slavonski Brod
- 12) Vladimir Mukusev, *Crna mapa - priča jedne novinarske istrage* (prijevod s ruskog na hrvatski jezik: Jana Pešić), ur. Ivica Pandža – Orkan, Selište Kostajničko, lipanj 2012.; suizdavaštvo s Udrugom hrvatskih dragovoljaca Domovinskog rata – ogranak Selište Kostajničko
- 13) Panajoti Gilve, *MOMP „Zvir“ – otok Hvar u Domovinskom ratu 1991.-1996.*, ur. Julija Barunčić Pletikosić – Željka Križe Gračanin, Zagreb, kolovoz 2012.
- 14) *Hrvatska kronika iz Pariza 1990.-1995.*, Stjepan Lapenda, Hrvatski memorijalno-dokumentacijski centar Domovinskog rata, Split, studeni 2012.
- 15) Ivan Radoš – Ivan Brigović, *101. brigada HV-a*, Zagreb, siječanj 2013.; suizdavaštvo s Udrugom 101. brigade HV-a.
- 16) Stjepan Milković, *Alfe žive vječno!*, Zagreb, studeni 2013.; suizdavaštvo s Udrugom SJP Alfe, MUP-om RH i gradom Zagrebom.

Izdanja na engleskom jeziku:

- 1) Davor Marijan, *Storm*, Zagreb, august 2010.
- 2) Anica Marić, Ante Nazor, *THE TOWN WAS THE TARGET: THE HOSPITAL, THE NURSING HOME... (the aggression by Serbia, that is the JNA and Serbian and Montenegrin forces against the Republic of Croatia and the Serb occupation of Vukovar 1991)*, Zagreb, 2011.
- 3) Valentić Mirko, *War Against Croatia 1991-1995 – Greater Serbian Projects from Idea to Implementation*, The Ollendorff Center, New Jersey, USA, 2012.; napomena, Centar nije sudjelovao u troškovima prijevoda i tiska spomenute knjige na engleski jezik.

Katalozi izložbi - prospekti:

- tekst za katalog izložbe: Mjesto sjećanja - Vukovarska bolnica 1991., Zagreb, 2006.;
- tekst za prospekt za Spomen dom na Ovčari (Zagreb, 2006.) - 35.000 komada, na hrvatskom i na četiri strana jezika (engleski, njemački, talijanski, francuski);
- prospekt izložbe *Počeci suvremene hrvatske države – kronologija događaja*, Zagreb, 2006.
- katalog izložbe (Tovarnik, 12.-30. lipnja 2012.): Šimun Penava, Hrvatski Tovarnik – List prognanika Tovarničana i Ilačana, 1993.-1997. (ur. Penava), Zagreb, 2012.